

**Промышленноса –
ыччаттар**

Билигин киши-аймах 21-сүйзэйдьылаах кэмгэр олорогод. Урут Союз сафана, бишиги эдэр, овоо эрдэхитинэ про-мышленность үзгэтигэр, сала-аларыгар алмааска, көмүкэ, тимир да суол буулун уода. хайсхаларга ахсааннаах саха ыччата үлэлиирэ, сорохто-ро араас биричинэнэн туураан хаалаллара. Биллэрин курдук, убайдарбыт нууччалар, белорустар, украинец-тар уода. омуктар баылаан-көнүлээн кэллилэр. 60-сүйллар сафаланыларыгар Дьюкууский куораттан геологоразведочной экспедицилар араас техника-лара ахалларын-баралларын овоо сыйльдан элбэхтигэр көрөрбүт. Чэ, буулун дафны, убайдарбыт инихи кирбийгэ сыйльдэллара, салааллара сөпбуоллаада.

Бубилигинаныг үйэвэомук быннытынан биллэммит-сайдаммыт улахан техникаларга, тимир суюлга, промышленность араас салааларыгар ыччаттарбыт, үерхэтээх оттө салайтар ёттугэр систан үлэлэнэн эрэллэртэн киши эрэ үерэр. 70-сүйллар сафаланыларыгар бишиги Модупут 4 ыччата быраатты Степан, Михаил, Иван Дьяконовтар уонна Спиридон Машников буолан „АлданЗолото“ көмүс хостуур бириискэтигэр хас да сыл ситиинилэхтигэр үлэлэнэн кэллитетэр. Иван, Михаил, Степан бульдозеринынан, оттон Спиридон экскаваторщигынан үлэлэббиттэрэ. Бу уолаттар дыон сыйлылары буолан этнэгэ сыйльдан үлэлэнэн кэллитеттерэ. Оччолорго бэрээдээж сатархайын, хааччыллын мөлтөүн ахталлара.

Аны билигин бишиги

Экономический куттал суюх буолуутун салууспатьын 75 салынан

Ис дыала министерствотын үлэтийн бири хайсхатынан дойду экономический ёттуунэн куттала суюх буолуутун хааччылыг буолар. Билингни бириэмээ

САХА ҮЧЧАТА ҮЛЭЛИИР КЫАХТААХ

нэхилиэкпит бири ыччатаан Никита Шамаев туунаан сырдатын этэ. Никита 1977 с. оттойн 4 кунутгэр Модукка Матрена Григорьевна, уонна Никита Никитич Шамаевтар дизэн ыалга 4-с овонон күн сирин көрбүт. Модут орто оскуолатын бүтэрэн Дьюкууский куоракка ГПТУ-14 ынхатыгар сварщик идэтигэр үөрэн кирирэ, бүтэрээт төрөөбүт Модутун совхонугар сварщикынан үлэтийн сафалыыр. Олсын-дьан автотын бимиргэ терөөбүт быраатыгар, уопутаах сварщикка Иван

Никитич Шамаевка сварка араас нымытагар үөрэнэр, унуйуллар, совхозка үрдүк тааарылаахтык үлэлэнэн уопутуран ишэр. Совхоз үлэтигэр хамнас намындаа, арыт унхур, кэлбэт. Маны уол тулуйбат, „Анаабыр Алмаастара“ дизэн улахан тэрилтээ алта үйдаах экспедицияа сварщикынан үлэлии кирирэ. Бу тэрилтээ б төгүл, ессе өрүү туоруур муста тутуутугар „Алдан Золото“ бирийскээ 2 төгүл ситиинилэхтигэр үлэлэнэн кэллээ.

Никитаны көрсөммүн кэлсээ таарыя, хайдах, тухо сонуннааын, тугу үлэлии-хамсыы сыйльдэлларын туунаан үйыталаастым. Киппэ, ыраас

кэпсээн барда:

- Мийгин „Анаабыр Алмаастара“ экспедиция инженерэ дуохунааныгар бири дойдулааым, табаарын Евгений Макаров ынгырбыта, үйөөбүтэ. Командировка барагынхийннэ медкоруу, идэбитеинэн аттестация ааңбыт. Уопсайынан, антак араас ул барыта баар. Нэдийлээж б күн үлэлиибүт, еребулгэ, быраанынныктарга өрүүбүт. Үлэсарсыарда 8 чаастан киенэ 8 чааска диэри, устс тотохана аһыбыт, аһыльктара олус үчүгэй, миннүүгэс, ол быынагар иккитэ чайдиибүт. Үлэбитеигэр ким да көрөн турбат, бары

тигинэччи үлэлиибүт. Үлэдээ уонна бэрээдэгэ мөлтөх кишини тута үлэтийн босхолууллар, Дьюкууский атаараллар уонна иккитээн үлэдээ ылбаттар. Спецтганынан баскыттан атахар диэри хааччылаллар.

Үлэлииргэ бары усулуобуйад тэриллэр, барыта бэйэйттэн тутуулкатаа.

- Омуктар бааллар дуо?

- Уксэ нууччалар, араас омук барыта баар, сафалар элбэхит. Ая саастаах дыон эмис бааллар. Нам улуунуттан бири дойдулаахтарым бааллар.

- Иниkitин туюх булааннаахынны?

- Нам селотугар олохсуйум. Нэлэгэргэ унаайба атыласпым, дыэм көндөйүн тутан бүтэрбитим, дызибин ситеэризим. Анаалбын көрсөр дыылваалаах буоллахына ыал буолуум этэ. Бу үлэбин кыайарым тухары ессе да сыйльдар, үлэлиир былааннаахын.

- Билингни ыччакка тугу этиэн-сүбэлийн этэй?

- Тыа сиригэр үлэтийбээт, онон ыччата үлэтий суюх. Бири сиргэ бүгэн олорбокко киэн сирдэринэн сыйльдьын, сайдьын наада. Үлэни-хамнаны кыайар-хотор эрдэвнэ тута сатырынан, кыайарынан промышленность салааларыгар туюхтан да толлубакка систан үлэлийн наада. Саха ыччата промышленноса үлэлиир кыахтаах эбйт дизэн санаалаахын.

Ити курдук бишиги нэхилиэкпиттэн промышленность бири салаалыгар инники кирбигэ үлэлии сыйльдьар ыччаппийт Никита Шамаев туунаан кылгастык кэпсээтэххэ итиинник. Онон эдэр кишиизэх инникин үлэтигэр ессе тегүл үрдүк ситиинилээр, тус оловор дылуу-соргуну бафарыаын.

Бу 21-с үйэвэ тимир суюл тилигирээн кэллээ. Элбэх байдаах Сахабыт сирэ Россияя баир улахан, араас салаалаах промышленнийн регион буолара саарбаа суюх. Онон бишиги бырабытальстыбайт, ыччат министерствота ангардас куоракка эрэ буолбакка, тыа сирдэригэр, лицейдэргэ промышленноса сыйынанаах куурустары, филиалларынан ыччаты сыйынaran, көүүлээн, үерэттэрэн үлэни ыталаара буоллар. Оччоуна ыччат үлэлиир баадлаах арангыгар улахан ойөбүл буолуу этэ.

**Иван ГОГОЛЕВ,
Модут**

Хаартыскаа: унгаттан бастакы - бири дойдулаахынны Никита Шамаев бирийгэ үлэлиир саха уолаттарын кытта „Алдан Золото“ бирийскээ өрүү туоруур муста тутуутугар СР былааын күөрччи тутан тураллар.

ПЕНСИЯБЫН ЭРДЭТТЭН МУННЬҮН

үлэтийн 28 №-дээх 03.01.1996 саллааы уонна 28/2 №-дээх 16.04.2004 саллааы лицензияларыгар олохуран ытарт.

«Эксперт РА» дизэн рейтинговай агенство «Промагрофонд» МПФ рейтингин «Мунгуутур үрдүк таынмаах эрэллээх» дизэн А+ таынмынан бынаарбыта. «Промагрофонд» МПФ, Финансовай ырыннактариин Федеральнай салууспата бынаарбытынан, элбэх кишини стражовкалаанынга 3-с миэстлээх, устаабынан салаллар үлэтигэр-хамнааныгар тунанар бас билэр баайынан-дуолуунан 5-с буолла, пенсионный мунньюнууга түмүллүбүт үбүнэн барьынан 7-кэ тийзүүнэн.

Кэнники сыйлларга РПФ-га пенсиояа аналаах мунньюллубүт харчы сываната саллаа 3,2%-нан түстээ, ити кэм инигэр «Промагрофонд» МПФ-га түмүллүбүт пенсионный үп дохууту бизрийтэ 14,7% тэнгээстээ.

Билсэр аадырыстар:

Центральный офис
115114, г. Москва, I-й Ко-жевнический переулок, д. 8

Тел. (495) 637-90-20
www.promagrofond.ru
Дальневосточная дирекция
НПФ «Промагрофонд»

680028, г. Хабаровск, ул. Се-рышева, д. 22, офис 308
Тел. (4212) 564-669

E-mail: op_Khbr@npfp.ru
Дополнительный офис в г. Якутске, пер. Глухой, 2/1, офис 408

Тел. (4112) 336805, 89243600510, 89142290353

E-mail: yakutsk@npfp.ru

**В.Е. АНТОНОВА,
эбийи офис начальника**

(Төлөбүрдээх төрүүкэ бэчээттэнэр)

бастааныг аата БХСС (Борьба с хищением социалистической собственности) дизэн этэ, кэлин уларынан БЭП (борьба с экономическими преступлениями) дизэн буолбута. Билигин ЭБИПК (экономическая безопасность и противодействие коррупции) дизэн ааттанар.

Кулун тутар 16 кунутгэр экономический куттала суюх буолуутун уонна коррупцияны утары охсунар салууспа сотрудниковтарианан ыттыллар, бу үлэдээ кэккэ түмүктэр ситиинилээр.

2010 салга экономический куттала суюх буолуутун уонна коррупцияны утары охсунар салууспа сотрудниковтарианан 6, 2011 с. эмис буурой арылынна. 2010 салын кытта тэнгээтэхээ 2011 салга буурой арылыы 62,5-кэ тэнгээтэхээ. Ыараахан уонна оюубай ыараахан 3-тэндээж салууспа тэриллийтэй. Бу салууспа үлэлэббит бары ветераннары уонна сотрудникин элбэлтэн ааңхалын уонна эрэдээлихпин баарыбын: БХСС — милиция майора Атласов Петр Егорович-I, милиция полковника Сидоров Борис Николаевич, милиция майора Новгородов Афанасий Павлович, милиция полковника Атласов Петр Егорович-II, БЭП — милиция подполковника Ядреев Иннокентий Иннокентьевич, милиция майора Сивцев Николай Николаевич, милиция майора Семенов Юрий Александрович, милиция майора Охлопков Иван Михайлович, милиция капитана Москвитин Захар Степанович, полиция майора Васильев Петр Петрович, милиция капитана Иванов Леонид Семенович, по-лиция майора Никифоров Дмитрий Николаевич. Бары ветераннары, сотрудники, кинилэр чугас дыонорун үбүлүүдээх даатанан эбэрээлийн, кытанаах доруобуйаны, үлэлэригэр, тус олохторугар ситиинилээр баарыбын.

А.П. АТЛАСОВ,
ИДЬО экономический
куттала суюх буолуутун
уонна коррупцияны
utarы охсунар салууспа
оперуполномочнай,
полиция майора

Кулун тутар 16 кунутгэр экономический куттала суюх буолуутун уонна коррупцияны утары охсунар салууспа тэриллийтэй. Бу салууспа үлэлэббит бары ветераннары уонна сотрудникин элбэлтэн ааңхалын уонна эрэдээлихпин баарыбын: БХСС — милиция майора Атласов Петр Егорович-I, милиция полковника Сидоров Борис Николаевич, милиция майора Новгородов Афанасий Павлович, милиция полковника Атласов Петр Егорович-II, БЭП — милиция подполковника Ядреев Иннокентий Иннокентьевич, милиция майора Сивцев Николай Николаевич, милиция майора Семенов Юрий Александрович, милиция майора Охлопков Иван Михайлович, милиция капитана Москвитин Захар Степанович, полиция майора Васильев Петр Петрович, милиция капитана Иванов Леонид Семенович, по-лиция майора Никифоров Дмитрий Николаевич. Бары ветераннары, сотрудники, кинилэр чугас дыонорун үбүлүүдээх даатанан эбэрээлийн, кытанаах доруобуйаны, үлэлэригэр, тус олохторугар ситиинилээр баарыбын.

Хас үбүлээхин программа-тыгар кыттааччылар эбэтэр пенсия мунньюллар сорбутун билээ улаатыннаар кыхтанна. Бу хос үбүлээхин программатыгар 2013 сал алтыннытын 1 кунутгэр дизэн көрдөнүү сүрүүбүт гажданнаар кытталлар. Онно бастакы усунуоны бийр-икки салбуолан баран да төлүүхэ сөп, ол кэмтэн 10 сал туолуутаа ааўыллар.

Хас үбүлээхин программа-

Специалист сүбэлиир

Уркку пенсионий системе бирилгээ демографичийн, экономической турукка сөп түбэспээт, социальной тынгаанынга тиэрдэр, ол ишн 2002 салтан сафалан пенсионий системаа мунньюннуу хайсхатаа кириэн сайдан ээрээ. Бу нэхилиэннэ үлэлиир кыахтаах арангыгар пенсиятын улаатыннаарыгар улахан кыааы биэрээр. 2002 салтан пенсияяа ананан угуллубүт үп сорбутуу пенсияяа төлөөнүүнгээ ороскуоттаммат, тустаах сирэй мунньюннаар счетугар түмүллэн ишэр. Пенсияяа мунньюннуу государствуу өттүүтэн эбийн түмүллэн түмүгэр улаатар.

Пенсияяа мунньюннуу РПФ (Россия Пенсионный Фонд) гражданнаар тустаах көрдөнүүлэргэ (сайабылы-аннваларыгар) олохуран эрэ МПФ (Мунньюннуу пенсийн фондатыгар) көнөрөр. Бу көрдөнүүлэргэ счетуу бас би-лэччи ханын чопчу МПФ-га көнөрөрөрүн ыйар.

2009 сал сафаланытыттан эбийи пенсионий страхование чэрчитинэн хас биирдии гражданин государствовлыннын бийр-икки салбуолан баран да төлүүхэ сөп, ол кэмтэн 10 сал туолуутаа ааўыллар.

Хас үбүлээхин программа-тыгар кыттааччылар эбэтэр пенсия мунньюллар сорбутугар ааан ишээжинэлээрин үкүүлээр. МПФ лицензияндаа буолуунанын мунньюллубүт үп үс ый инигэр РПФ-га көнөрүллэр.

МПФ-лар коммерческий суюх социальной хааччылыны тэрилтэтийн быннытынан үсэжээбийтээр

ДОР ИЙДЭРГЭ КҮЛГАС (ЧБДАР)

Рахит дээр түгүй? Рахит овоо кыра сааыттан көрсөр ыарагылаатттан бийрдэстэр буолар. Билингни бириэмээ улахан истээх, токур атахтах ыарагах рахит сэдэхтийг көстөр, угустук чичэки формата көрсүллэр: овоо тиритэр, кунаанык утуйар, кэтээ тарафай буолар, төбөтүн быньята уларыйар, банын унгуудаа сымнырын. Бу тохтадаа буолары? Овоо магнайтыг салыгтар түргэнник улаатар, сөнтөөх ми-неральний туустагра уонна битэмийнээрэг наадлыар. Итини тэнээ ыраас салтын, күн уотаа тийийбэг буоллаянаа экз-сингэ веществовар атастайылараа кэхиллэр. Туустаг организмтэн тахсан хаалалтар, ол түмүгэр унгуудаа сымнырын соргыг чичигнэр, нервийн система уонна эт-хаан бүтүннүүтээ ыаалдьар, мөлтүүр. Ол ишин күнүнгүү, кыннындыгартга төреөбүт овоо бирий ыаыттан күнгэ биридаа Д битэмийн хаалыланнан бийрэллэр.

Маститын уонна эмийий тумуктара тывратаа барытын сэрээтэй дьяналлар. Мастит дээр эмийий былчархайдара ишэн баран устунаан ирингэрийн этэллэр. Бу эмийий тумугаа дүүккуруйдаанаа микробтар киирлэллэртэн төрөттээх. Дяхтар оволовомутун канэн 10-12 хоммуутун канэн сааланаар. Эмийий тумуктарын овлонуухаа бидэн инниттэн күн айын салынаас, онтон хос температуратын курдук уунаан, мынлаанаан сууийуллар, онтон хатынлаах сотороруунан кууруор дээрээ кичэйэн сотор буолуухаа наада. Эмийий салын ыаабатахха эмийий маститын сөн, ордук салын ыаабатын күнээх ахараа уттээхийн ийэ үүтүн салын ыаабатын, уутгын тахсар. Онон овоо эмэн бүттээвнээ, араастаан хамсатар, умсары салын аар саламмат, ыкратык туроруут тутаа түхэр үчүгэй, оччоо эмпийт үүбүйгэйт.

Овоо төбөө өвүйэрий? Овону наахаа бэрээдэгээ суюх ахаттажаа өвүйэр. Итти организм комүскэнэр реакциятаа. Сороюор сөнтөөх да ахатынгаа овоо өвүйэр. Бу эмэр кемигэр салынны өвриййериттэн буолар. Элэхэс салынны өвриййит буоллаянаа, онтоо үтэйэн, үүтгүн илдээ төттөр тахсар. Онон овоо эмэн бүттээвнээ, араастаан хамсатар, умсары салын аар саламмат, ыкратык туроруут тутаа түхэр үчүгэй, оччоо эмпийт үүбүйгэйт.

Ыаалтын клизма. Овоо хойуутаа хаайтардаанаа соровор ыраастын клизма туттарга тийийллэр. Бирий ыаалдаа овоо 2 осталобуудаа нь уоска, бирийгар ыстакаан чизппэрэ, 1 сааытгар ыстакаан ангаа ортуулан баран сайтуулбугут уунаа кильлэрийхээ сөн. Баллонуутаа ыаалдаанаа ажалаат органуут, онтон туттарын турган итти уугаа сууийухаа наада. Баллонуутаа ыаалдаанаа оботторон баран төбөтүн вазелиннын овнуухаан, түгэчин ыга баттаан салыннын танаараллар. Овону атахтарын тақытан, ишигэр салыннын тутаан, ойборуунан салыннылар уонна уунаа бигаанын кильлэрийлэр. Клизмын сотору-сотору туттараа көнгүллэмээт. Овоо хойуутаа суукуудаа таа дэлбээвнээ, кини тургаа үчүгэй буоллаянаа, клизма онгорогоо ысаамаг. Сотору-сотору хойуутаа тахсабыт овогорго, бирааны ыктаа субэлэнхэн баран, сок, поре бирийхээ сөн.

М. ПЕТРОВА

КОЛЮНЭ КЭСКИЛЭ - ДОРУОБУЙАДА

Күн-дээл ааанаа бириймээ бэрт түргэнник барар, онуу ыктаа бинги олохпут эмий түргэн-түргэнник ааанаа ишэн. Олохпут үчүгэй буоларын түнгүр кини үүрэхтээх, үтгүү сиэрдээх-майтылаах уонна доруобай буоларгаа дулуунаа. Үүрэйн уонна сиэри-майтынны кини үүрээн, кинигэ ааанаа ылар буоллаянаа, доруобуйадаа киниэхээ айылжвартан бэриллибйт күнду бэлээвээ. Айылжваа бэлээвнээн сөнкөхтэй тахсабыт овогорго, бирааны ыктаа субэлэнхэн баран, сок, поре бирийхээ сөн.

Билингни уйээ - ырыннак, технология уйэтээ. Кини доруобуйадаа арыгы, табахаа эрэ буортуунаа оноорбот, анын аспыт, тангнаа таңгаслыг эмий буортулаах буолуун сөн. Маны таңынан, мин санаабар, чөл кини дээр баай дуухубунаай санаалаах, киниллии сиэрдээх буолуухаахаа. Билингни бинги байз-байзбэлтигээр харыстааны, ытыхтабыт суюх салыннаанын барыгт, барыга стрессээ, ыаалыгаа тэбэр.

Аны айылаа уон салынан бинги ыаал ийлээрэ, ажалараа буолуухаа. Онон овогорбут доруобай, үүрэхтээх, сиэрдээх-майтылаах, чөл олохтоо буолалларын бинигиттэн тутулуктаах. Ол ишин билингниттэн бэйэбэйт доруобуйадаа киниэхээ айылжвартан бэриллибйт күнду бэлээвээ. Айылжваа бэлээвнээн сөнкөхтэй тахсабыт овогорго, бэйэбэйт доруобуйадаа мин бэйэбэйт эпизиити сүгэбин.

Ити курдук, чөл олох кини олбор олус улахан сүрталаахаа буоларын бары диринник өйдүүх тутаахыг. Хас биридийн кини кунаан дьяаллыкка ылларбакка, бэйэтийн тус доруобуйадаа көрүннээн, спордунан дьяалыктаанаа, дуухубунаай баайдаахаа буоллаянаа чөл олохтоо кини аайын сүгүөвээ.

Чөл олох — доруобуйадаа төрдө, анын кини ирдэбильдээ уонна кэлэр көлүөнээ кэскилэ.

Таня ЖИРКОВА,
9-с кыл, үүрэйнээччите, 1 Хомустаах орто оскуолата, «Чолбон»
корост чилиэнэ

Олуннүү 28 күнүттэн кулун тутар 5 күнүгээр дээр Дьюкуускай куорака 48 кини, онтон 8-наа овоо, астан сүнүүрэн ыаалыгаа бэлийтэнэн. Бу ыаалдыбыт дьюнтон 5-нээ (иккитээ овоо) Нам уллууңун дьон. Кинилэр билингни инфекционай балынхаа эмтэнээ сүгүүрлээр. Балдыбыт дьюн кремнээх заварной пирожной сизбигтэр. Бу пирожной Дьюкуускай куорака ИП Овсепян М.А. Кондитерской салын онончлубут уонна куорат 33 мааыннын гар атыланар ёбит. Билингни бу кондитерской салын үлээтээ ыаалын гар атыланар ёбит. Билингни бу кондитерской салын 2 үлээтийттэн уонна ыаалдыбыт дьюнтон сальмонеллез буолуулнаа.

Нам уллууңгар ыаалдыбыт дьюнтон 2 овоо детсадка салынан

САЛЬМОНЕЛЛЕЗ - КУТТАЛААХ ҮАРЫ

ыаалыннын (пирожной кинээ дьиэлэригээр сиэбигтэр, сарсыннагар десгадаа салынан ыаалыннын). Онон бу детсад овогорго эмий контакткаа кириэллэр.

Сальмонеллез — сальмонелла бактериянан тарбандадаа ыаалыннын. Ситэ эмтэммэтэхээ кини ухуннук ыаалдьар, доруобуйадаа дьайындаа улахан. Кини сальмонеллезка астан салынан ыаалдьар, онон астан сүнүүрүү (отравление) көрүнгүнэн буолар. Сальмонеллезын тарбатар астарынан буолуухаарын сөн: куурусса салынтыа, эт (окорочка), үт астар, халбааны, эт онгоуктар ода. Ас сальмонеллезка салынтыа тас көрүнээр, амтанин гар бирийхээ. Ас ис-тас көрүнэ хайдаахаа дуалын ыаалын гар атыланар ёбит. Билингни бу кондитерской салын үлээтээ ыаалын гар атыланар ёбит. Билингни бу кондитерской салын 2 үлээтийттэн уонна ыаалдыбыт дьюнтон сальмонеллез буолуулнаа.

Кремнээх кондитерской онгоуктар онончлубутаа технологийларын, хараллар температураларын, усулуобуйадарын кэстэххэ, кини доруобуйадаа охсуулаах ыаалын ыаалын көбүтүүхтэрийн сөбүн өйдүүхээ наада. Манан сибээстэн бэлээм онгоулубутаа кремнээх эзэтэр эт фарша истээх онгоуктары атыланынаа иннинээ болдьоун уонна хайдаахаа усулуобуйадаа харыайллыгын көрүнхээ наада, тубэйнэх дьюнтон, хайдаахаа усулуобуйадаа онгоулубутаа бирийхээ онгоуктары атыланан сиэртэн туттуунун.

Е. В. КАНАЕВА,

Роспотребнадзор Намнааын территориальный отделын начальникин солбайдаачын

РАК ТҮҮННАН ТУГУ БИЛИЭХХЭ?

Рак дээр кини органын ханынк эмийт чааын доруобай клеткаларын искэннирийтин ааттыыллар. Ити клеткалар сөнтөөхтүүк сайдар бэрээдэктэрэ кэхиллэн, туюу да бэрээдэгээ суюх турдаа маа-рын үүнэн ыаалыннын сыйтар доруобай органын үлэлэрин кэхиллэр уоннаа ханын тымырдаанын бастакы үескээбийт органыннан олох тийчижийн сыйтар органнаар тийин искэн ыаалын үескүүрүүгээр тиердэллэр. Рак ыаалын тарбандан үескээниин медицинаа метастаз дийилэр. Оноги кини ханынк баарар органын үескээбийт искэн ирингээн тэстэр уоннаа түүрөн бистыбайт буоллаянаа рак буолуун сөн.

Рак сурун уратынан ыаалынхаа биллибэккэ сааланынтаа буолар. Рак ыаалын бастакы кэмигэр үескээбийт органын тас арангатын эрэх хабар. Үаалын сааламмын 1-2 ый буолбутун канэн искэн тул талаа тэйинэ, ийирдээ үүнэн улам ыаалыннын сыйтар органын таргын тогчилыг чагынтыа уоннаа итилэргэ курдлын нормалын клеткалар вирус дайынтынан рак клеткаларын кубулуйаллар. Ити вирустар кини төрүн инниттэн уоннаа төреөбүтүн канэнэтигээр-хаанын кириэллэр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр тобоостоо кэмиинэн ер аалларан ыаалдынын сөнтөөх түгэнинэн буолар. Оногирагын сэргэтигээ хронический (олохсуйбут) ыаалыннын эрдэтийн билэн эмтэйнин уоннаа үескээбийт биричийнээр тиердэллэр.

Рак ыаалын доруобай органын үескээбийт. Кини үескүүрүүгээр

(Салгытыа.
Иннин 29-30 №-гэ көр)

Аны айылбаттан артыс талааннаах дъэбэлэхтэр эмээ бааллар. Холобур, биши бөхүүлэктигээр — Гоголев Иван Иванович. Кини коммунистический үзэх ударнига, танаарылаах үзэтийн ишин Ленин 100 сааңгар онгоуллубут уоннаа үзэ бэтэрээнин мэтээллэдэх, СР Бочоутун грамотата, комсомол Кинин Комитетын «Молодому передовику производства» дийн бэлийни Москубаа ынгыллан «Дворец съездов ВЛКСМ» саалатыгэр софотоун тутар чизсэх тиксигит. Холкуос хомсомуолун сэжэрэтийнэн талылаа сылдьбыыта, окко механизация ангардаах звенону хас да сыл салайбыта, оройон үс төгүллээх чемпион супшара, слесарь-акумуляторщигынан дьюордаахтыг үлэллии сылдьдан синьяланга тахсыбыта. Дъэбэлэх-хообото элбэх. Онтон кыратык бына тардыахха.

Уйбаан супшарды сылдьан Доропуойаа Ыстапаан — Хонохойд дъэбэлэн турардаах. Бу утүе кини Ыстапаан туунан кыратык сырдатан ылар сизэрдэх буолуо. Ыстапаан сэрии буолан, тангаа-саба да мөлтөө, олус сэмэй уонна кыбыстаньянг буолан мэнжик, тот овзор нанаа сордуулларыгтан тэнииргээн үерэвэр барбакка олох үерэммэтийн, аллаах ат курдук үлэлэбизтэй. Ыстапаан курдук сурдэх көнө, сытар ынааы туруорбат сымнаас, ээви эрэ кытта сылдьар кинини көре иликпин. Дьон тылын бына гыммакка олорор алааны яалларыг гар Намтан улахан үргүсээгинэн толору килизи уонча биэрэстэни билэн көрбекжээ 2 чаас инигэр ажалан таржатара. Айылбаттан бэриллибит истигитин-билбитин чингир өйүгэр тутар улахан памятаах. Үлэлэбизтэй ходуналара хайа сыллааха төхөн тунона оту биэрбийтэрийн, ходуна үүнүүтүн көрөн баран урукку сылларга тэнгэнэн төхөн төхөн от килизионччуу этэн биэрэр, хайа баанынаа сиэмэ ханынк корунг хас куулыныльяахтын онтон да атыны өйүгэр тута сылдьар. Уйбаан Ыстапаан Кыныл Дэрийбийнэтин диеэ ыксаан-бохсоон баран истигийн массынынатынан ситеэн сигналлаабыт уонна: «Нонохой, чэ, кытаат, куот, массыныам хайдах эрэ буолла, олох салайарбын истибэт», — дийр. Ыстапаан туора ыстанар, массыныа эмээ туора барар, Ыстапаан аны нөнүү ойор, мас-

ДЬЭБЭЛЭХТЭР

сынаа эмээ батынай. Ыстапаан куотан кыаа баарынан туюра-маары сүүрэр, тиритиихортуу бөө, массыныа олох батынай сылдьар. Хата, баанына күрүйтэ кэлэн Ыстапаан ол инигэр төкүнүс гынаар. Ыстапаан кынырыахтаафар, хата, анынай курдук сэмэлийн: «Бэйэ бэйэбинэн маныхн алдьаммыт массынынан сылдьарын, сээхэй баарынай тубэхэн оноллондо сылдьынгийн» — дийр. Көр, оннук үтүе санаалаах буу Ыстапаан.

Үйбаан айылбаттан бэриллибит артынай агитзонанан арахсан курстэнэр эрдэххэ ордук дъэнгэтийн көстөрө, ыллылан да сөн. Бийрдэ «Тиэтгийбит» дийн бийсэн дьону долгутар гына оонньоон бастаа быттара. Бийрдэ эмээ агитzonанаа Уйбааны учугэйдик билбэт кыргыттар саастаах эр дьонгто «Поход» дийн былыргы ырыаны үерэллэригэр «хотолдуунадолгуна лааъырдараа гийнэбэйт» дийн этии баар, оттон Уйбаан аята Бааъыр Уйбаан дийн. Онно дъэбэлэнэн: «Того үеъэйт, манна мишиг үеъэри аялбыккыт дуо?» — дийн кырдынх-хордук сирэй-харах буолбута. Овзор: «Эйигин үхэпэппит ээ», — дийбийтэригэр: «Бааъырдараа бардыйт» дийгит буолбат дуо?». Онууха: «Бааъырдараа» буолбатах, «лааъырдараа» дийн ээ», — дийллэр да олох ылыммат: «Ити эмээ «Бааъырдараа» дийгит», — дийн инэр. Балайда бынаа быттарын кэннэ: «Ээ, кулгаахшар куба саахтаан тиэрэ истэр эбипин. Чэ, эдэрбин, көнөрүүнүүм», — дийн күллээр. Кырдынх, кыра дёйнүнг. Дёйнүн үрээри уччээнгэ олорон ким хайа иннин ханын тиэхиникэ инигэрин (маракаларын кытта) таба этэр дыкти. Ону «дүүлэй үрээри хайдах истигийн?» дийтэхэх: «Эмэхбийнэн истигийн», — дийр. Сарыйдаахына истибэтэх курдук туттар, оттон ботугураан да үхтэххин туюх дийгиккин тилтгээн-тылыг гар сыйспакка этэн сохнур, сэрэйэр дьовурдаах. Кини итирик кинини олус табылан үтүктэр. Ону билбэт дьон чөмүччү итээбэллэр. Хантан эрэ тайах мас булбул буолар. Тайава суюва буоллар сүнүүвээ уйбакка охтон түүхөх курдук бокунгуур, алын сынааын иниин диеэ союунан чал курдук көрөр, хабырына-хабырына туюх да

ситимэ, ымньяаныа суюх баанын иээ баллыгырас буолар.

Горбачев «сухой закон» онгорбут кэмигэр Уйбаан мастерыкайга үлэллир этэ. Ол сафана тыраахтар уматыгын носуохун, форсуналарын Колашников С.Г. бэлжэ регулировкалтырын истигэн атын нэхилиэктэн дьон мэлдьи тиэстэллэрэ. Олору дъэбэлээн Уйбаан «итиэрэ», Бийиэхэ (мин мастерыкайга нормировщик, экспедитор этим): «Дээ, арьги арааанаа дэлэй эрдэбүнэ иээ иээбйт миэхэ «испеккин» дийдлии киэптигэтигит. Дээ, арьги кыынх көмүскэ да көстүбэт күндүттэн күнду буолтун кэннин аны мин энэхэхэ киэптиг. Коммунизм кэлэн ааспытын санаторын ичин мишиг, сөвотох арьгыыкытын, олох ере тутуухтаахыт», — энгин дэтиллир.

Арай бийрдэ дийрбигитигэр тийнэбйт, кус көнгүлүгээр катеры көнгүллээнт массынынаах илин унур, Бакыайдаа салтын тахсары Граф Бизэрэгэр мууннуубут. Торуойнаан барыахтаахтын, аартыктаах сиринэн. Ону бийр олоннор кэлэн истэн, үрэн барда. Кинилэр катердара алдьанан хааттарбыттара ики хоммут. Эр-өтөр буолбата хааттарбыттар үрэн-көтөн кэллилэр, бары кыргыттар эбитетэр. Уйбаан эмээ дъэбэйтэ киирдэ. Тайах ас булбут, олох итирик кини курдук туттар. Ол сафана кыргыттар билингни курдук көстөн сиынханы таштагттар, унун дъууппаны, ырбаахыны кэтэллэрэ. Уйбаан баанын иээ бап-баллыгырас «туюхтаахханыктаах буоланнаар ол-буу буоллар, киэбэрэллэр» дэтэллир, кыргыттар ырбаахылын тайах маанын ере тардаары гынаар. Кыргыттар ырбаахыларын саба охсуналлар, тэйэн биэрэллэр. Ол сафана тиэртэй бийртгиттэн ким эрэ «оо, кинибйт бэрэгэбйт» дийн аяахтатта. Ону истээ кинилэрэ итиригигин аяан төбетүнэн ыалдьар эбитетэхтэр буолуо, бары биллибетинэн-кестүбэтийн симэлэйн хаалбыттар. Сотору катердай арьиттан баарсатын сохион кэлэн тигистэ. Торуойдараын түнгизэн таасаа да бары ханынтаатыбыт да олоннордуун, оболордуун суюллара сийбут.

МААРКАЛ Дъараанын
(Салгытыа бэчээтгэнэ)

фруктаттан — төбөн.

Эрдэ турбут чынчахтар... улэллир сирдэрэ дьиэлэрттэн ыраах...

Туалет эрэ уочаратыгар бэригы ылбаттар.

Инникигин өтө көрүү -- ол инникини бэйэ илиитинэн онгоруу.

МИНЗДРАВ СЭРЭТЭР!
Табахтаанын табахсэтийн ахсааны аяйлатар!

Бириэмэ — бастынг луюхтуур, ол гынан баран кунаан косметолог.

Кыныл уоту көрөн турган элбэх эрэ «кухтэх» кини аяанынтын.

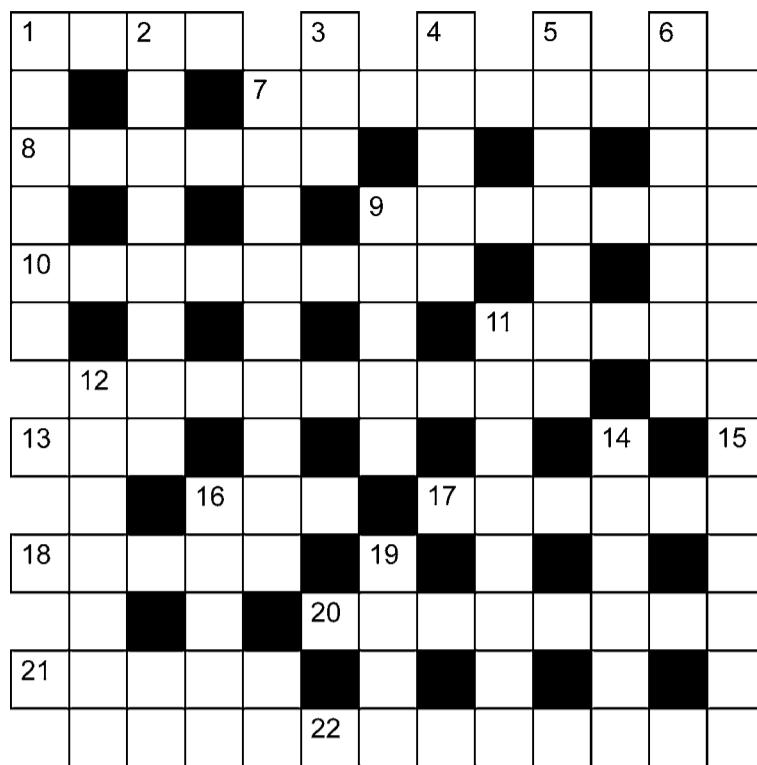
Бу принтер буолбатах, бу — энэ! Кумааыны эрэ матайдыыр.

Өйдөөх тутуу сатырын атыльыыр, акаары баарын барытын атыльыыр.

Мастар астарынан, оттон норуунан киэн тутталлар, чөнөөчөктөр — силистэринэн.

Босхо сыыр иккис кэлбйт кутуйахха тиксэр.

Доруобуйатаафар ыараган эмп сыванатаа эрэ...

По горизонтали:

1. Влага, решившая приземлиться на траву 3. Какое здание делается скульптором из пальмового дерева? 5. Французский кутюрье, один из законодателей мировой моды 7. Лицо «подозрительной» для американцев национальности 8. Наш нобелевский лауреат Бродский по имени 9. Каждый из братьев по лестничной площадке 11. Пульс художественного произведения, не только поэтического, но и прозаического 13. Учёный, которому на голову свалилось яблоко 14. Животное отряда непарнокопытных, обитающее в лесах Юго-Восточной Азии, Центральной и Южной Америке 15. Ведение бухгалтерского учёта, при котором все счёты записывают в день совершения.

Ответы на номер 29-30

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД:

По горизонтали:
1. Табель. 4. Баланс. 9. Строительство. 10. Матросов. 11. Осёл. 13. Месть. 14. Налим. 18. Урна. 19. Гребёнка. 21. Настойчивость. 22. Эльдар. 23. Банкн.

По вертикали:
1. Тесьма. 2. Барственность. 3. Живость. 5. Альт. 6. Артистичность. 7. Стойло. 8. Сезон. 12. Разбивка. 15. Хуанхэ. 16. Гречка. 17. Батька. 20. Хома.

Билэгийн дуо?

... аан дойду океаннарыгар сууралла сылдьар түүнчнан Европа сирин ньүүрүн 5 км халынг гына бүрүүхэх сөн.

... \$ дийн доллар бэлиэйтэх хайдах уескээбйтэй? Хас да байнаары баар. Испанецтар Американы арьан баран колония онгостон, дойдуларыгар кыыл көмүү брусктарынан ытальларыгар S дийн бэлиэ туруораллар. Испания тийбийт көмүскэ илии буукубаны туруору суралынныллара, оттон төттөрү ытартарга иккис суралынны тардаллара. Иккинжин, \$ дийн Испания королевской фамилияны гербэтийн (лиэнтэн баайыллыбайт Геркулес иккис остиулбата) судургутан көрдөрүү дийллир.

лэр (Геркулес остиулбалара дийн очуостар Гибралтар про лилийн иккис итгүүрэй бааллар, Испания ол сафана муоража мунгур ханаайын буоларын туонуулуваллар). Унус версия. Испания реаллара Европаа саамай «кытаанах» валюта эрдэвэйн, Англия хоруола Георг III бу харчыны Англияа эмээ туттарга уураахтаабыт. Реал — фунт 1/8 этэ, ол аата «piece of eight», сотору кэминэн «песо» (peso) дийн аттаммыта. Сурукка Р дийн, оттон элбэх ахсаанга S (pesos) буукубаны эзлэллэр. Кэлин судургутан Р-тан туруору палочката эрэ хаалбыта, оттон S буукубаны кини үрдүгэр суруйар буолбутара — \$. АХШ урут Англия колонията этэ, онон доллары кэлин эмээ итгэник кылгапыттар.

18.03 ВС	19.03 ПН	20.03 ВТ	21.03 СР	22.03 ЧТ	23.03 ПТ	24.03 СБ
Намцы						
Облачность						
Осадки						
Температура днем °C	-10°	-11°	-10°	-11°	-17°	-17°
Температура ночью °C	-22°	-24°	-14°	-20°	-23°	-26°
Давл. мм рт. ст.	760	756	747	742	745	749
Влажность %	60	39	50	88	91	95
Ветер м/сек	2	2	4	5	2	3
Ощущается °C	-12	-14	-14	-16	-20	-19

Көр-кулүү

Ноо Хабырыыс дъэбэлэрэ:

Билингни үйэвэ «кырдынайы хаанаха халалы сылдьан субэлэт» дийр оннугар «кырдынайы хаанаха хайа сылдьан харчытын туунан» дийр буолбуттар...

«Ким дөврдоох — ол дьольлоо!» — дийллэр да... Мин уон дөврдоохпун. Бары харчын көрдүүллэр...

Дахтар эркини харчытыг гар сыгынхахтанар буоллахына — кунааныа суюх, оттон эркини харчытыг гар тангар эрэ буоллахына...

Понедельник, 19 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 13.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.55 Модный приговор
12.10 Криминальные хроники
12.45 Право на защиту
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.15 Т/с «Обручальное кольцо»
17.00 Т/с «Сердце Марии»
18.00 Вечерние Новости
18.50 Давай поженимся!
19.55 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Робинзон»
22.30 Т/с «Краткий курс счастливой жизни»
23.30 Ночные новости
23.50 Т/с «Следствие по делу»
00.45 Х/ф «Гордия»
02.50 Х/ф «Горные гориллы»

Среда, 21 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 13.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.55 Модный приговор
12.10, 04.15 Криминальные хроники
12.45 Право на защиту
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.15 Т/с «Обручальное кольцо»
17.00 Т/с «Сердце Марии»
18.00 Вечерние Новости
18.50 Давай поженимся!
19.55 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Робинзон»
22.30 Т/с «Краткий курс счастливой жизни»
23.30 Ночные новости
23.50 В контексте
00.45 Х/ф «Волк»
03.15 Х/ф «Горные гориллы»

Пятница, 23 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 13.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.55 Х/ф «Охранник Тесс»
12.10, 05.05 Криминальные хроники
12.45 Право на защиту
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.15 Т/с «Обручальное кольцо»
17.00 Т/с «Сердце Марии»
18.00 Вечерние Новости
18.50 Давай поженимся!
19.55 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Робинзон»
22.30 Т/с «Краткий курс счастливой жизни»
23.30 Ночные новости
23.50 В контексте
00.45 Х/ф «Волк»
03.15 Х/ф «Горные гориллы»

Воскресенье, 25 марта

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Холодное лето пятьдесят третьего...»
08.15 Армейский магазин
08.50 Гуфи и его команда
09.15 Здоровье
10.15 Непутевые заметки
10.35 Пока все дома
11.30 Фазенда
12.15 М/ф «Рататуй»
14.30 М/ф «Книга мастеров»
16.25 Х/ф «Ученик чайхон»
23.40 Красная звезда

Суббота, 24 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 13.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.55 Модный приговор

Четверг, 22 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 13.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово!

21 марта, среда

7:00 «Новый день-Сагакүн»
9:00 «Школа абитуриента»
9:30 IV съезд Ассоциации народов РС(Я). Концерт мастеров искусств
10:15 «Progress»
10:45 «Технополис»
11:00 «Якутия. День за днем»
11:35 «Кунчэн»: Айны обото
11:50 «SVFU live»
12:20 «Миграционный контроль» (ТРК «Алмазный край»)
12:35 «Трансформеры» м/с
13:00 «Тарбаахаптын астыаха»
13:30 «Саха Сирэ-Якутия»
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:50 «Зарисовки: коротко о главных» документальный сериал
15:20 «Время кино»: Дети понедельника. Комедия
17:05 «Мультики из детства»: Маугли. Ракша
17:30 «Геван»
18:00 «Саха Сирэ-Якутия»
18:20 «Өбүргэ угэгэн өйдөтөр өйдөбүнүүк булууба» («Борборон» ТВ)
18:45 «Кунчэн»: Айны обото
19:00 «Тааттабынан кизн туттабын». Улуус тэрэллибизт 100 съылгар («Таатта» ТВ)
20:00 «Недвижимость в Якутии»
20:15 «Эргимтэ»
21:00 «Саха Сирэ-Якутия»
21:20 «Кунчэн»: Кулумэн
21:35 «Тааттабынан кизн туттабын». Улуус тэрэллибизт 100 съылгар («Таатта» ТВ)
22:35 «Трансформеры» м/с
23:00 «Ыбыт дөвмүүт ыл- лыктыха тылпала» Георгий Башарин
13:30 «Саха Сирэ-Якутия»
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:55 «Портреты наций» до- кументальный сериал
15:25 «Время кино»: День полнолуния. Драма
20:00 «Мультики из детства»: Муравьишха-хвастунишка
17:30 Варвара Петрова кэризингэр. «Дынном-сэрэм түнүгүр» («Бэрдэгээс» ТВ)
18:00 «Саха Сирэ-Якутия»
18:20 «Үс саха өргөйүн туңгүр» Г.П.Башарин төрөөбүтээ 100 съылгар I чаана («Маарыкчан» ТВ)
18:50 «Кунчэн»: Кулумэн
19:05 «Дойти до самой сути»
19:45 «Дойди тирээ» («Ханалас» ТВ)
20:15 «Бизнес-формула»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия»
21:05 «Библикэн»
21:15 «Кинозавод»
22:15 «Саха Сирэ-Якутия»

23 марта, пятница

7:00 «Новый день-Сагакүн»
9:00 «Дойди тирээ» («Ханалас» ТВ)
9:40 «Өбүргэ угэгэн өйдөтөр өйдөбүнүүк булууга» («Борборон» ТВ)
10:05 «Союз молодежи Мирнинского района» (ТРК «Алмазный край»)
10:45 «Эргимтэ»
11:00 «Саха Сирэ-Якутия»
11:20 «Кунчэн»: Кулумэн
11:35 «Тааттабынан кизн туттабын». Улуус тэрэллибизт 100 съылгар («Таатта» ТВ)
12:35 «Трансформеры» м/с
13:00 «Ыбыт дөвмүүт ыл- лыктыха тылпала» Георгий Башарин
13:30 «Саха Сирэ-Якутия»
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:55 «Портреты наций» до- кументальный сериал
15:25 «Время кино»: День полнолуния. Драма
20:00 «Мультики из детства»: Муравьишха-хвастунишка
17:30 Варвара Петрова кэризингэр. «Дынном-сэрэм түнүгүр» («Бэрдэгээс» ТВ)
18:00 «Саха Сирэ-Якутия»
18:20 «Үс саха өргөйүн туңгүр» Г.П.Башарин төрөөбүтээ 100 съылгар I чаана («Маарыкчан» ТВ)
18:50 «Кунчэн»: Кулумэн
19:05 «Дойти до самой сути»
19:45 «Дойди тирээ» («Ханалас» ТВ)
20:15 «Бизнес-формула»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия»
21:05 «Библикэн»
21:15 «Кинозавод»
22:15 «Саха Сирэ-Якутия»

25 марта, воскресенье

8:00 Утренняя зарядка
8:15 «Тыя сир»
8:45 «Тосхол»
9:15 «Веселый будильник»
9:30 «Дом на севере»
9:45 «Контакт»
10:00 «Үрдэл»
10:45 «Пропеллер»
11:00 «Соломенные дел мастера» (ТВ «Зырянка»)
11:30 «IT-технологии»
11:45 «Сахалыны киннэтэ көрүүбүгүн»: «Сайынък»
13:00 «Дворы нашего детства»
13:30 «Саха Сирэ. Кунтэн күн» информ. биэри
14:05 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:45 «Зарисовки: коротко о главных» документальный сериал
15:30 «Время кино»: Супергеройское кино. Комедия
17:00 «Веселый будильник»
17:15 «Полярная звезда» телевизионный конкурс
18:00 «Истигидыт»
19:00 «Школа абитуриента» прямой эфир
19:30 «Саха Сирэ. Кунтэн күн» информ. биэри
20:05 «Парламентский вестник»
20:25 «Олобум сырдык ылтыга» А.И.Федотов
21:10 «Родительский»
21:40 «Статус»
22:10 «ТВ-спорт»: Всероссийский открытый турнир по вольной борьбе памяти Р.М.Дмитриева

22 марта, четверг

7:00 «Новый день-Сагакүн»
9:00 «ТВ-спорт»: Дневники I Зимней Спартакиады РС(Я)
10:00 «Полярная звезда»: Төрөөбүт кыраайым
10:30 «Сыыдам сырлыпаах суюлпар дыхталлар» («Хо- тун Булуу» ТВ)
11:00 «Саха Сирэ-Якутия»
11:20 «Кунчэн»: Кэрэ бийнэг
11:35 «Мультики из детства»: Розыгрыш потери к 380-летию города Якутска прямой эфир
12:00 «Күнү кытта сырса- ары»
12:35 «Трансформеры» м/с
13:00 «Подробности»
13:30 «Саха Сирэ-Якутия»
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)

24 марта, суббота

8:00 Утренняя зарядка
8:15 Объективе животные. Розовая чайка
8:45 «Ай, ыллаа» Р.М.Дмитриева

РОССИЯ 1

Понедельник, 19 марта
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
09.50 О самом главном
11.00, 14.00, 17.00,
20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30,
20.30 Вести-Москва
11.50, 16.45 Вести. Де- журная часть
12.00 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Брачное агентство Николая Баскова
01.15 Профилактика

20.50 Спокойной ночи, бима! 08.35 М/ф «Джейк и пираньи из Нетландии»
09.00 Умницы и умники 09.45 Слова пастыря 10.15 Ирина Антонова. «Я давно иду по прямой»
12.15 Среда обитания 12.15 Юмници и умники 10.15 Юрий Борисов
13.20 Т/с «И все-таки я люблю...» 13.20 Т/с «Все-таки я люблю...» 10.15 Юрий Борисов
14.20 Понять. Простить 14.20 Юбилейный концерт Валерия Леонтьева
15.15 Т/с «Обручальное кольцо» 15.15 Юбилейный концерт Валерия Леонтьева
17.00 Т/с «Сердце Марии» 17.00 Т/с «Сердце Марии» 10.15 Юрий Борисов
18.00 Вечерние Новости 18.00 Вечерние Новости 10.15 Юрий Борисов
18.50 Давай поженимся! 18.50 Давай поженимся! 10.15 Юрий Борисов
19.55 Пусть говорят 19.55 Пусть говорят 10.15 Юрий Борисов
21.00 Время 21.00 Время 10.15 Юрий Борисов
21.30 Т/с «Робинзон» 21.30 Т/с «Робинзон» 10.15 Юрий Борисов
22.30 Т/с «Краткий курс счастливой жизни» 22.30 Т/с «Краткий курс счастливой жизни» 10.15 Юрий Борисов
23.30 Ночные новости 23.30 Ночные новости 10.15 Юрий Борисов
23.50 Т/с «Следствие по делу» 23.50 В контексте 10.15 Юрий Борисов
00.45 Х/ф «Гордия» 00.45 Х/ф «Гордия» 10.15 Юрий Борисов
02.50 Х/ф «Горные гориллы» 02.50 Х/ф «Горные гориллы» 10.15 Юрий Борисов

Среда, 21 марта
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
09.50 О самом главном
11.00, 14.00, 17.00,
20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30,
20.30 Вести-Москва
11.50, 16.45 Вести. Де- журная часть
12.00 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Брачное агентство Николая Баскова
01.15 Профилактика

18.00 Т/с «Тайны следствия»
21.00 Т/с «Остров нужных людей»
22.55 Специальный корреспондент
00.55 Вести+
01.15 Профилактика
Пятница, 23 марта
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
09.50 О самом главном
11.00, 14.00, 17.00,
20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30,
20.30 Вести-Москва
11.50, 16.45 Вести. Де- журная часть
12.00 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Брачное агентство Николая Баскова
01.15 Профилактика
Суббота, 24 марта
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
09.50 О самом главном
11.00, 14.00, 17.00,
20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30,
20.30 Вести-Москва
11.50, 16.45 Вести. Де- журная часть
12.00 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Брачное агентство Николая Баскова
01.15 Профилактика

18.00 Т/с «Тайны следствия»
21.00 Т/с «Остров нужных людей»
22.55 Особый отдел.
00.50 Вести+
01.10 Профилактика
Воскресенье, 25 марта
05.25 Х/ф «Тайна Черных дроздов»
07.20 Вся Россия
07.30 Сам себе режиссер
08.20 Смехопанорама
08.50 Утренняя почта
09.30 Сто к одному
10.20, 14.20 Вести-Москва
11.00, 14.00 Вести
11.10 С новым домом!
11.25, 14.30 Т/с «Всегда говори «всегда»
16.15 Смеяться разрешается
18.25 Фактор А
20.00 Вести недели
21.05 Х/ф «Алиби на дежда, алиби любовь»
23.05 Х/ф «В Париж!»

РОССИЯ 2

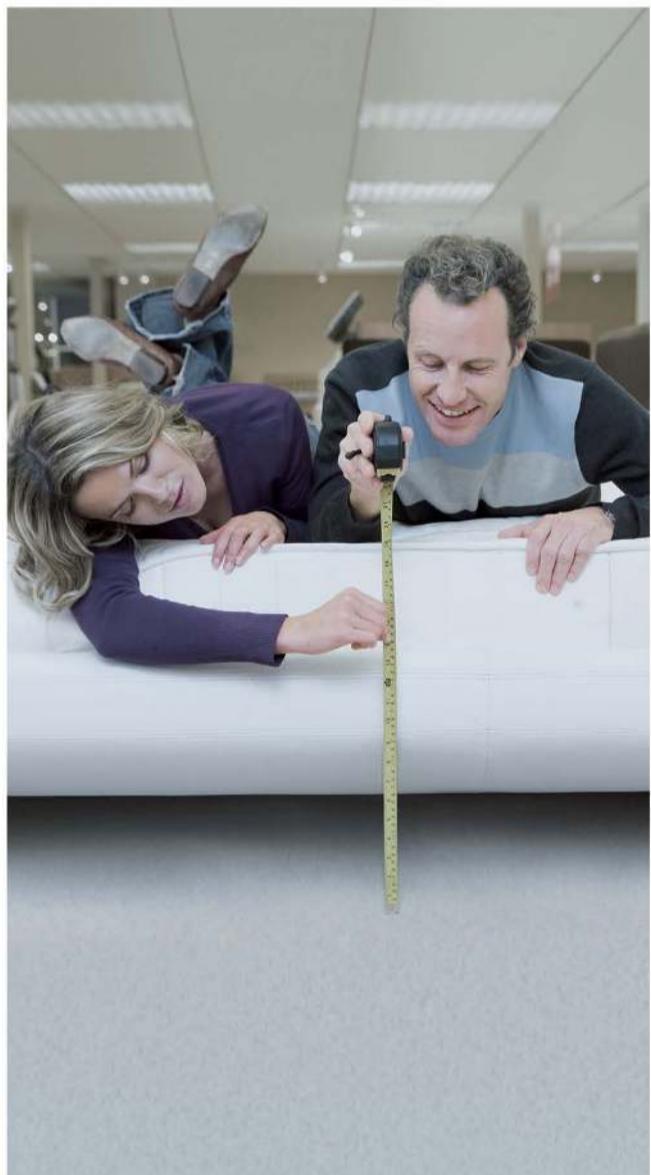
Понедельник, 19 марта
11.30, 13.10 Все включено
12.30 Индустрия кино
13.00, 14.55, 18.00,
23.25, 06.25 Вести- спорт
14.10 Моя рыбалька
14.40, 17.40, 06.35 Вести. ru
15.10 Вести-Спорт
15.20 X/ф «Крах»
15.20 X/ф «Крах»
17.10 Вопрос времени
18.15 Биатлон. Кубок мира. Трансляция из Ханты-Мансийска
19.00 «Кунчэн»: Кэрэ бийнэг
19:15 «Диалог с властью»
19:30 «Сахалыны киннэтэ көрүүбүгүн»: «П

ТЕПЕРЬ ВСЕ МОЖНО РАССЧИТАТЬ ЗАРАНЕЕ

КРЕДИТЫ НА ЛЮБЫЕ ЦЕЛИ

Когда вы чувствуете, что проще взять кредит, чем копить на покупку, обращайтесь в Росбанк.

Фиксированная процентная ставка без скрытых комиссий позволяет заранее установить размер выплат по кредиту и четко спланировать расходы. Никаких неожиданностей!

ОАО АКБ «РОСБАНК». Группа Сосланов Жанарова. Реклама.

ВМЕСТЕ МЫ СИЛЬНЕЕ

РОСБАНК

SOCIETE GENERALE GROUP

8-800-200-66-33
(звонок по России бесплатный)

www.rosbank.ru

DISPLAY
GROUP

**Сотовые телефоны
по себестоимости!**

До конца апреля

с. Намцы, ул. Ильи Винокурова, 3
т. (41162) 41-482

ҮҮДРЭХ ТЫЛДААР

Күнду көргөммин, күн күбэй ийэбитин, эйэбэс эбээбитин, үлэ ветеранын **КОРЯКИНА ЛЮДМИЛА ЕГОРОВНАНЫ** үбүлүүдээх төрөөбүт күнгүнэн ис сүрэхтэн итиитик-истингник эвэрдэлийбит!

Эн кынамнылаах үлээбинэн, чизһинэй майгыгынан дьонсэргэ махталын ылааын. Биниги туспутугар ахсаабат кынамнын, болюмтог, үтүү сүбэг ийн барба маhtалбытын тиэрдэбүт. Күнду ийэбитигэр баараабыт кытаанах доруобуйаны, үлээвэр ситиинилэри, сир үрдүгээр тухо баар кэрэни, санаабыт санаан, баараабыт баан барыга туоллуул! Биниги Эйгин олус күүсэ талтыйбыт, киэн туттабыт.

Эвэрдэни кытта кэргэний, кыннын, уолун, кийинитин, күтүүтүн, уонна сиэннэрийн

Күнду ийэбит, эбээбит, хос эбээбит **ПАВЛОВА ЕКАТЕРИНА ПАВЛОВНА** — Россия урээриитин туйгуна, Саха республикатын күльтуратын туйгуна, үлэ ветерана, 70 сааскын туолбуккунан ис сүрэхпититтэн үүрэн-көтөн турган эвэрдэлийбит!

Доруобай, чэбдик сылдьан овогоргор, сиэннэргэр үүрэ-көтө көмөлөнө сылдьаргыттан олус үедрүйт, астынабыт. Үрдүк Айылчылын биэрбүт бэлэхтэринэн дьонгно-сэргээж көмөлөнө, арангаччылын ырыт. Доруобай буюу! Дом!

Кэргэний, овогорун

Норууттан тахсыбыт талааннаах тарбахтаах, Хамаатта бастакы пааматынныгын авторын, «Ленин» колхоз, «Комсомольский» совхоз механизаторын, улууска эбии анылыгы бэлэмнэхин соц. күрээчин 1980-81 сс. кытайлыааын, звеньевой **ГРИГОРЬЕВ ИОН МИХАЙЛОВИЙН** — 75, бараммат-хороммот банаардаах сырдыкка уйнайн үерэштэйттэн истигник эвэрдэлийбит!

Чиэстээх үлээбитинэн киэн туттабыт, маhtалыбай. Чэгийн доруобуйаны, дьолу-соргуну баараабыт.

Хамаатта ветераннара

Истингник саныыр, ытыктыр сангасптын, үлэ ветеранын **ОЛЕСОВА ВАРВАРА ЛЬВОВНАНЫ** 80 сааскын томточчу туолар үбүлүүгүнэн, дьоро

«Сахапечать» СР автономный учреждение, «Далбар Хотун» дьаhtаллараага аналлаах дьонсэргэ сүбүлээн ааџар сурунаалын таанаарычын, күнүн тутар 24 күнүгээр А.Е. Кулаковской аат. Культура киинигэр «Далбар Хотун-2012» республикаавы дхахталлар IV конкурстарын ытар. Сыала-соруга – элбэх овлоох, дьоллох дьиз кэргэни суюлтатын өро көтөвүү, обществоруа күн күбий ийн уонна сүрэхтээх хаанаайка холобурун үедрүүтүү, тиа дхахталларын олохко интэрэстэрийн күнүнүрдүү.

Конкурс 40-тэн 55-тэр дээрэй саастаах, устэн итэвэхэе суюх овлоох дхахталлар нэхилиэктээртэн, улуустартан уонна общественний тэрилтэлэртэн сайапкаланан кытталлар. И түүр тумгүнэн 8 кыттаачыч талыллыаа. Ахаас күрэстэнигэ бастынтан бастын «Далбар Хотун» аатын уонна сурун бирийн – генеральный партнер «Туймаада-лизинг» ААО туроурбут «XINGTAI» тракторы ылыаа. Финалга тахсыбыт хас биирдии кыттаачычы конкурс официалний партнэрдарьттан анаа ааттар уонна дьохун бирийстэр туттарыллахтара,

кунгүнэн истингник эвэрдэлийбит!

Овогорун, сиэннэрин, хос сиэннэрин тапталларыгар уйдарангын үүннүк ырыт. Былдыма, кырдыма, уүн үйнэи, дьолу-соргуну баараабыт.

Анна Ивановна, Полина, Афанасий, Касьяян, Игорь, Иван Замятиннаар, Олесовтар

Күндүтүк саныыр уолбун, убайбытын **МИХАИЛ ПЕТРОВИЧ БОРИСОВЫ** ерөгийдөөх үбүлүүгүнэн ис сүрэхпититтэн итиитик-истингник эвэрдэлийбит!

Күнду киhiбитетигэр ахсаабат кынамнын, өйөбүлүн ийн барба маhtалбытын тиэрдэбүт. Баараабыт баа санаа бастынгын, үтүү санаа утумнин, чигэн-чэбдик доруобуйаны, овогорун, чугас дьоннорун истиг саныннарынан, ытыктыбларын арчыланан өссө да уйгулаахтык, дьоллохтук үүрэ-көтө сылдьаргар. Эн олохко, үлээс саныннын, кытаанаах санаан биийзхэ барыбытгар үтүү холобур болуулар. Инникитин дааны эдэрдии эрчимнэх, үрүүкетүү үктэллэх, дьол-саргы тосхоллоох, толкуйдаабыккын тобула, санаабыккын саргылыы ырыт! Биниги бастын баа санааларбыт Эйизхэ алгыс буулан тиийдинэр!

Эвэрдэни кытты Марфа Михайловна, Туйаара, Семен, Сема, Мишута, Сашок Ядрихинскойдэр

УВАЖАЕМЫЕ РАБОТНИКИ, ВЕТЕРАНЫ ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА!

Администрация и профком ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» поздравляют с профессиональным праздником — Днем работников жилищно-коммунального хозяйства! Подходит к концу очередной отопительный сезон. Благодаря вашему добросовестному труду и ежедневному выполнению профессионального долга, теплоснабжающие объекты улуса работают без аварий и перебоев. Впереди — серьезная работа по совершенствованию производственных и экономических показателей, реализация республиканской pilotной программы по реформированию и модернизации нашей сферы.

Уверены, что каждый из нас приложит все возможные усилия для решения этих задач, проявит ответственность и созидательный подход к делу, внесет достойный вклад в развитие родного предприятия!

Дорогие коллеги, ветераны, желаем вам крепкого здоровья, неутомимой энергии, семейного благополучия, удачи и успехов в работе!

Администрация и профком

терилтэ хаанаайката титулу ылбырка «Капитал-Торг» компанийнтан дьэ туттар инструменты атыыланарга 30000 солж. сертификат тикизиэ;

«Талаан Хотун» (самай чайылхай аяарталааннаах ылбыркачы) – «Чоюон-Даймонд» ювелирной компания бриллиантаах комплектын ылзылаа;

«Сандаль Хотун» (бастын асчыт) – «Мега» атыы-эргиэн кининтэн 25000 солж. сертификат ылан дызиин-үотуп сарыныаа;

«Бытк-мааны Хотун» (бастын национальный көстүүмнээх) – «Якутская алмазная компания» бу номинацияа анаан онорбут сахалыы түтарват тикизиэ.

сүрүн бирийни туроураачы:

Түймәада-Лизинг

Сахапечать

IV Республикаатаа
«Далбар Хотун»
конкурс

Өксөкулээх Өлөксөй аатынан
Культура киинигэр
кулун тутар 24 КҮНҮГЭР
17 частан

Нам уууун
Хомустааыттан

БАИШЕВА

Варвара Дмитриевна

IV Республикаатаа
«Далбар Хотун»
куонкурас финалигыр
кыттыыны ылар

уонна...

- Саха сирин араас ууустарыттан
8 бастын дьэ кэргэн ийлээр;

- Эстрада чаылхай суулстара;

- Уоттаах-күөстээх сонун
дьоро киийнээж энгигини күттэйт

режиссер - Татьяна Чаранская

куонкурас ейүүллэр:
АЛМАЗЫ **АНАБАРА** **ТАЙШАНЬ** **КАПИТАЛ**
MEGA ТОРГ **CHORON DIAMOND** **SYDC**

кирии билиэт 500 солж.

Билиэттэр Өксөкулээх Өлөксөй кинин, «Центральный» К/Т
кассаларыгар атыыланаллар, тел. 32-80-77, 34-15-49

Бастын сахалыы
тантасаах көрөөччүгэ -
**КЫТАЙГА
ПУТЕВКА!**

куонкурас ейүүллэр:

АЛМАЗЫ **АНАБАРА** **ТАЙШАНЬ** **КАПИТАЛ**

MEGA ТОРГ **CHORON DIAMOND** **SYDC**

**Распоряжение
05.03.2012 № 498-р**

О ПРЕЙСКУРАНТЕ ЦЕН НА РИТУАЛЬНЫЕ УСЛУГИ

Во исполнении Федерального закона от 12.12.1996 г. № 8-ФЗ «О погребении и похоронном деле», закона РС(Я) от 05.06.2005 г. 246-З № 499-III «О наделении органов местного самоуправления в Республике Саха (Якутия) отдельными государственными полномочиями по государственным услугам по регулированию цен (тарифов)», распоряжаюсь:

1. Установить рекомендуемый прейскурант цен на ритуальные услуги, согласно приложения 1 к настоящему распоряжению.

**ПАТЕНТ
работа на законных основаниях
у физических лиц**

С 1 июля 2010 г. граждане Российской Федерации имеют право нанимать по трудовому договору или гражданско-правовому договору иностранных граждан на выполнение работ (оказание услуг) для личных, домашних иных подобных нужд, не связанных с осуществлением предпринимательской деятельности. Иностранный гражданин при этом обязан иметь ПАТЕНТ.

**ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ
ПАТЕНТА НЕОБХОДИМО
ПРЕДОСТАВИТЬ**

в Управление Федеральной миграционной службы по Республике Саха (Якутия)

1. Заявление о выдаче патента. 2. Документ, удостоверяющий личность. 3. Миграционную карту.

Кроме того, иностранный гражданин обязан оплатить налог в виде фиксированного авансового платежа за период, в течение которого он планирует работать из расчета 1000 рублей за один месяц, но не более 3000 рублей, и предъявить квитанцию в миграционную службу при получении патента. Срок действия патента от 1 до 12 месяцев с момента выдачи (при наличии оплаченного налога в виде фиксированного авансового платежа за каждый месяц). Продление срока действия патента производится путем оплаты фиксированного авансового платежа не менее чем за 1 день до окончания срока действия патента.

ЗАКОННОЕ НАХОЖДЕНИЕ

2012 сыллааы трактордарга, бэйэтэ хаамар техникаларга уонна прицентэрэг государственай-технический көрүү болдьохторо:

1. Кебекен, Фрунзе	кулун тутар 20 күнэ
2. Арбын	кулун тутар 21 күнэ
3. Хатырык, Маймаңа	кулун тутар 22 күнэ
4. Искра	кулун тутар 26 күнэ 14-00 ч.
5. Салбан	кулун тутар 27 күнэ
6. Таастаах	кулун тутар 28 күнэ
7. 2 Хомустаах	кулун тутар 29 күнэ
8. Никольский	муус устар 2 күнэ 14-00 ч.
9. Үөдэй	муус устар 3 күнэ
10. 1 Хомустаах	муус устар 4 күнэ
11. Партизан	муус устар 5 күнэ
12. Түбэ	муус устар 10 күнэ
13. Модут	муус устар 11 күнэ
14. Бөтүнг	муус устар 12 күнэ
15. «Быйан» ООО	муус устар 16 күнэ 14-00 ч.
16. «Намгазстрой» ПМК ООО	муус устар 17 күнэ
17. Аппааны	муус устар 18-19 күннэрэ
18. «Үйгу» ООО	муус устар 23 күнэ 14-00 ч.
19. Хамацаатта	муус устар 24-25 күннэрэ
20. «Ленскэй нэнхилиэк» МТ, «Намавтодор»	ыам ыйын 10 күнэ
21. Педколледж, «Намкоммунтепло-энерго»	ыам ыйын 15 күнэ
22. Нам с.	ыам ыйын 16-28 күннэрэ

Графиктаах күннэргэ нэнхилиэктэр дъяналталаарын хонтуораларыгар сарсыарда 9 часстан технический көрүү, техникин регистрациялаанын, дастабырынанья уларытыятындылылар.

- Технический көрүү иин госпошлина — 300 солж.
- Техникин регистрациялаанын госпошлина — 1500 солж.
- Дастабырынанья уларытыятын иин госпошлина — 400 солж.

Госпошлина манынч скечка сбербаанг төлөнэр. УФК по РС(Я) «Главгостехнадзор» при Правительстве РС(Я) ИИН 1435023238 КПП 143501001 счет 40101810100000010002 ГРКЦ НБ РС(Я) БИК 049805001

Госпошлина

Код бюджетной классификации 35210807142011000110

Код ОКАТО 9823500000

**Приложение № 1 к распоряжению Главы улуса
от 05.03.2012 № 498-р**

ПРЕЙСКУРАНТ ТАРИФОВ НА РИТУАЛЬНЫЕ УСЛУГИ

наименование услуги стоимость услуг, руб.

- 1 Оформление документов (приложение № 2) 264
- 2 Рытье могилы (приложение № 3) 6182
- 3 Изготовление гроба (взрослый) (приложение № 4) 2705
- 4 Изготовление гроба (подростк.) (приложение № 4) 2413
- 5 Изготовление гроба (детский) (приложение № 4) 2382
- 6 Обивка гроба (взрослый) (приложение № 5) 2680
- 7 Обивка гроба (подростк.) (приложение № 5) 2360
- 8 Обивка гроба (детский) (приложение № 5) 2150
- 9 Обивка гроба (взр.) из материала заказчика (приложение № 5) 640
- 10 Обивка гроба (подростковый) из материала заказчика (приложение № 5) 320
- 11 Обивка гроба (детск.) из материала заказчика (приложение № 5) 195
- 12 Обивка гроба (безродный) (приложение № 6) 1120
- 13 Изготовление и крепление рюши к гробу (приложение № 7) 571
- 14 Изготовление савана без рюши (приложение № 8) 151
- 15 Изготовление савана с рюшем (приложение № 9) 382
- 16 Туалет умершего (приложение № 10) 518
- 17 Доставка тела умершего (приложение № 11) 2684
- 18 Захоронение (приложение № 12) 380

**Мелодист Надежда Макарова ырыаларын толорууга улуустааыз конкурс
УСУЛУОБУЙАТА**

Ыытыллар күнэ: муус устар 4-5 күннэрэ

Ыытыллар миэсттээ: А. Шестаков аат. улуустааыз культура киинэ

Күрэх сыала-соруга:

- ово талааны арыбын уонна сайыннары;
- ово кэрээ, сырдыкка тардынытын ситиин;
- сизр-майтын эттүнэн иити;
- оюну ырыаа ўүйар дьон улэтин көүлээнин, сыанаалааны.

Кыттаачы мелодист 1 ырыатын толорор.

Усунус: сольная ырыаанытар — 300 солж., ансамбль кыттаачыта — 200 солж.

Дыууллур сүбээ көрөр критерийдэрэ:

Айылцаттан талаан — музыканы истэр дьоубур, куолос, ритмика

Толорун маастарыстыбата — сценаа тууттуу-хапты, ырыа ис хоноон биэрий.

— Ырыа тууроруллуута (ункүүнэн, хомуунан, инсценировканан, реквизиттэринэн киэрэгтэн биэриллиэн сөп)

— Тас көрүн, көстүүм.

Ыытыллы бэрээдээгээ:

Муус устар 4 күнүгэр — кыра саастаах оволовор күрэхтэрэ

Муус устар 5 күнүгэр — орто уонна улахан саастаах оволовор күрэхтэрэ

Киэнэ 18 чаастан — гала-концерт, кыайылаахтары на баадаалаанын

Регистрация сарсыарда 10 ч. Конкурсны концерттар — 11 ч. сафаланаллар.

Кирии билиэт сыаната: конкурстарга улахан дьонгэ — 50 солж., оволовор — 20 солж.

Гала-концерка улахан дьонгэ — 100 солж., оволовор — 50 солж.

На баадаалар: гран-при, бөлөх аайы лауреаттар, дипломаннаар, араас номинациялар.

Кыттар ово аайы сертификаттар, фонограммаах дискилэр.

Сайаапкалары муус устар 1 күнүгэр диэри биэрэйт, тел. 89142323192, 89142679558

Об обязательной сдаче бухгалтерской отчетности за 2011 год в органы государственной статистики!

Статьей 15 Федерального закона Российской Федерации «О бухгалтерском учете» предусмотрена сдача годовой бухгалтерской отчетности в органы государственной статистики. **Срок сдачи - до 1 апреля.**

Прием бухгалтерской отчетности производится в бумажном варианте и в электронном виде.

В электронном виде можно представлять:

— на электронном носителе (дискете, CD-диске, flash-карте) с одновременным предоставлением на бумажном носителе (при этом должна быть обеспечена идентичность информации, представленной на бумажном носителе и в электронном виде);

— по телекоммуникационным каналам связи через специализированных операторов связи. В этом случае предоставление на бумажном носителе необязательно.

Более подробно о передаче через операторов связи можно ознакомиться на сайте Саха (Якутия) стата (раздел «Статотчетность»)

— <http://sakha.gks.ru>.

Справки по тел. 41-4-37, 41-3-47 (отдел государственной статистики в Намском районе).

Наш адрес: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, каб. 212.

Непредставление бухгалтерской отчетности влечет наложение административного штрафа на юридических лиц — от 3 до 5 тысяч руб. (ст. 19.7 КоАП РФ).

Общество с ограниченной

ответственностью

«КОНСАЛТИНГСЕРВИС»

22 марта 2012 г.

приглашают на семинар: «Практические вопросы применения Закона № 94-ФЗ. Последние изменения и перспективы развития».

В программе семинара:

* Обзор основных изменений ФЗ-94

* Электронный аукцион

* Запрос котировок

* Обоснование начальной цены

* Практические рекомендации по планированию и проведению закупок

* Контроль за соблюдением законодательства о размещении заказа.

Приглашаются муниципальные заказчики, поставщики муниципальных заказов и др. заинтересованные лица.

Стоимость участия в семинаре составляет — 3500 руб./чел.

Специальная цена от 2-х человек — 3000 руб./чел.

Заявки принимаются по телефону (факс): 8 (4112) 32-08-83, 8914-2-736-802, 8924-369-86-57 или по e-mail: ConsultService@mail.ru

**ВНИМАНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ
ЛЕЙ ГАЗА!**

Намский участок УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» напоминает, что плата за газ должна производиться ежемесячно не позднее 10 числа следующего за расчетным месяцем. За просрочку платежей согласно ст. 155 ЖК РФ начисляются пени.

При просрочке платежей за газ более чем на 3 (три) месяца Поставщик прекращает подачу газа потребителю без дополнительного предупреждения.

Всем, кто еще не перезаключил договора на поставку газа и на техобслуживание, просьба подойти в кассу.

В связи с работами по техническому обслуживанию внутридомового газового оборудования, убедительная просьба жителям улуса держать на привязи собак.

Тел. для справок: 43-1-90,
41-4-93

**ВНИМАНИЮ РОДИТЕЛЕЙ
И УЧАЩИХСЯ 4 кл.!**

МБОУ «Намская улусная гимназия им. Н.С. Охлопкова» проводит с 10 ч. Воскресную школу по набору в 5 классы на 2012-2013 уч. г. по математике и русскому языку:

26 марта — для учащихся школ с. Намцы,

27 марта — наследственные школы.

Тел. 41-2-80, 42-1-99

Администрация

